

Het is overal maar we staan er nauwelijks bij stil: geluid. Of het nu irritant of heerlijk ontspannend is, decibels hebben een veel grotere impact op lijf en leven dan de meeste mensen vermoeden. Daarom start *De Morgen* samen met wetenschappers van UAntwerpen en UZA een groot geluidsonderzoek. Iedereen die in Vlaanderen woont, kan deelnemen.

Experte **Mette Sørensen** over de tol van lawaai

‘Van slecht slapen en stress word je nog zieker dan gedacht’

Hart- en vaataandoeningen, obesitas, diabetes type 2, borstkanker, dementie, mogelijk zelfs onvruchtbaarheid: als gevolg van Deens onderzoek wordt de lijst van aan lawaai gelinkte ziektes almaar langer. ‘Hoe meer onderzoek, hoe groter de urgentie zal worden’, zegt lawaai-experte Mette Sørensen.

LANDER DEWEER

In nauwelijks tien jaar tijd zijn we hier geëvolueerd van totaal geen kennis van zaken naar actie”, zegt Mette Sørensen. “Dat is zo’n mooi verhaal, het kan andere landen alleen maar inspireren.”

Sørensen is senior wetenschapper bij het Danish Cancer Institute in de Deense hoofdstad Kopenhagen, een organisatie die zich inzet voor de bestrijding van kanker, en werkt ook als adjunct-professor in de natuurwetenschappen aan de universiteit van Roskilde.

In haar thuisland Denemarken staat ze bekend als een van de experts op het vlak van lawaai-vervuiling; ze voert al meer dan vijftien jaar lang studies uit naar de impact van lawaai op onze lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Recentelijk rondde Sørensen twee nieuwe onderzoeken af: het eerste over geluidsoverlast door weg- en spoorwegverkeer in Denemarken, Zweden, Noorwegen en Finland, het tweede meer specifiek over geluidsoverlast in Denemarken. Twee keer was de conclusie gelijk: lawaai maakt ons ziek, en de lijst van aan lawaai gelinkte ziektes wordt alleen maar langer.

“In het eerste onderzoek hebben we de medische gegevens van meer dan 150.000 mensen uit heel Scandinavië bestudeerd”, zegt Sørensen. “We weten waar die mensen wonen en in hoeverre ze aan lawaai worden blootgesteld, en we weten ook waar de mensen wonen die lijden aan bepaalde ziektes zoals hart- en vaatziekten of sommige types kanker. Met behulp van die big data hebben we enkele belangrijke conclusies kunnen trekken. Zo zien we een steeds duidelijker verband tussen

blootstelling aan lawaai en ernstige hartproblemen zoals hartinfarcten en kransslagaderaandoeningen. Het is bovendien *work in progress*, het komende jaar zullen we gelijkaardige onderzoeksresultaten publiceren over obesitas en andere cardiovasculaire aandoeningen.”

In het andere onderzoek hebt u zich toegespitst op Denemarken. Bemerkt u daar dezelfde samenhang tussen lawaai en ziekte?

“Ja, heel duidelijk. In die studie hebben we de blootstelling aan lawaai door wegen spoorwegverkeer bestudeerd van 1990 tot vandaag en dat gekoppeld aan de geografische spreiding van verschillende ziektes. Wat we zagen, is een duidelijk verband tussen lawaai en hartinfarcten, diabetes type 2 en verschillende cardiovasculaire ziektes met dodelijke gevolgen. Met dementie ook. Tinnitus. Borstkanker. En ik kan de resultaten ervan nog niet bespreken, maar we hebben net ook een paper ingediend over de impact van lawaai op onvruchtbaarheid. Dankzij al die studies kunnen we stukje bij beetje

‘Toen ik vijftien jaar geleden met dit soort onderzoeken startte, lachten de mensen me dikwijls uit. Nu is de situatie helemaal gekanteld’